

Розглянуто методичний підхід до організації післяінвестиційного контролю. Він дозволяє переконатися, що витрати й технічна характеристика проекту відповідають первісному плану; підвищити впевненість у тому, що інвестиційний розв'язок був ретельно продуманий і обґрунтоване; поліпшити оцінку наступних інвестиційних проектів.

Література

1. Инвестознaвство : Учебник/ За науч. ред. В. Г. Федарчука. – К.: МАУГ, 2000.- 408с.
2. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004—2015 роки) «Шляхом Європейської інтеграції» / Авт. кол.: А. С. Гальчинський, В. М. Геєць та ін. — К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004.
3. Предвидение будущего: беседы с финансовыми стратегами: Пер. с англ./ Под. ред. Л. Келенира, Д. Свогермана, В. Ферхуга.- М.: ИНФРА-М, 2003.-XXVI, 229с.- (Серия «Менеджмент для лидера»).
4. Дамодаран Асват. Инвестиционная оценка. Инструменты и техника оценки любых активов./ Пер. с англ.. - ,М.: Альпина Бизнес Букс, 2004.-1342.
5. Вагонова О.Г. Ефективність кредитування підприємницьких проектів як чинник привабливості їх впровадження / О.Г. Вагонова, В.С. Досужий // Економічний простір.- Д.: ПДАБА, 2017.- № 128.– С. 167-179.

Госалова С. В.

(науковий керівник: **Вагонова О. Г.**, професор, завідувач кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління)
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ОБґРУНТУВАННЯ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ НОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

На відміну від науково-технічного прогресу, інноваційний процес успішно реалізується завдяки зусиллям окремих організацій на мікрорівні і навіть творчому потенціалові окремих осіб.

В умовах інноваційної економіки країни постає потреба переглянути підходи до оцінки ефективності інноваційного процесу. Чинниками впливу на цю активність на підприємстві є організаційні структури управління, впровадження новітніх форм і систем заробітної плати, інноваційного менеджменту.

Порівняно з чинниками макрорівня чинники мікрорівня впливають на інноваційну активність з більшою результативністю як за обсягом реалізації нововведень, так і економічним ефектом від цієї реалізації.

За дослідженнями Федулової Л.І. [1], основними факторами, які перешкоджають технологічним інноваціям в Україні, є: нестача власних коштів (40%), низький рівень науково-технічного потенціалу (27%), нестача

фінансової підтримки держави (17%); висока вартість інновацій (16%). Саме ці питання мають визначати зміст досліджень ефективності інноваційної діяльності підприємств.

Негативне відношення керівників багатьох підприємств до матеріального стимулювання працівників, що беруть участь в інноваціях, є проявом їх спрощеного підходу до винагороди за працю: системи пов'язування рівня оплати з результатами праці сприймаються як зайві ускладнення, а виплата яких-небудь премій понад звичайного заробітку – як невиправдана витрата коштів.

Наприклад, в електротехнічній промисловості ще не склалася система економічного стимулювання інноваційної діяльності, яка б відповідала сучасним умовам господарювання. Це пов'язано з недооцінкою важливості нововведень, а також з недостатньою їх нормативно-методичною базою.

Єдиним реальним джерелом економічної винагороди всіх учасників інноваційного процесу є економічний ефект, що утворюється в сфері використання інновації. Ефект розподіляється між учасниками процесу через механізм ціноутворення на нову науково-технічну продукцію й через механізм ліцензійних платежів.

На всіх стадіях інноваційного процесу, що передують впровадженню нової продукції у виробничий потенціал підприємства, виплати економічної винагороди мають за своєю суттю авансовий характер і повинні відшкодовуватися за рахунок кінцевого економічного ефекту. Тому розрахунки економічного ефекту з попереднім його розподілом між розроблювачами й потенційними користувачами повинні виконуватися на всіх стадіях інноваційного процесу.

Ефективність виробництва – це показник діяльності виробництва по розподілу й переробці ресурсів з метою виробництва товарів. Ефективність можна вимірити через коефіцієнт – відношення результатів на виході до ресурсів на вході чи через обсяги випуску продукції, її номенклатури.

Суть проблеми підвищення економічної ефективності виробництва полягає в тому, щоб на кожну одиницю трудових, матеріальних і фінансових ресурсів домагатися істотного збільшення обсягу виробництва продукції. Це, у кінцевому рахунку, означає підвищення продуктивності праці, що і є критерієм (мірилом) підвищення ефективності виробництва.

Усі фактори впливу на ефективність доцільно класифікувати по обмеженій кількості групових ознак. Це сприяє визначенню головних напрямів і шляхів підвищення ефективності виробництва (продуктивності діяльності підприємства).

Економічна ефективність інноваційного проекту впровадження нової технології забезпечується збільшенням продуктивності виробництва. Вона є інтегральним фактором зниження суми виробничої собівартості, збутових і адміністративних витрат на операційну діяльність підприємства.

Виконаний кореляційно-регресійний аналіз залежності загальної суми цих витрат від обсягів виробництва. Розглянуто статистичну залежність повної

собівартості продукції від обсягів виробництва для підприємства ПАТ „Запорізький ЗВА”.

Рівняння цієї залежності мають наступний вигляд:

за статистичними даними 2015 року

$$\hat{Y} = 159,1 + 1,06X, R^2 = 0,74;$$

за статистичними даними 2016 року

$$\hat{Y} = 1560 + 0,4X. R^2 = 0,79;$$

за статистичними даними 2017 року

$$\hat{Y} = 2113,3 + 0,29X, R^2 = 0,67.$$

Найважливішим завданням планування праці є визначення мінімальної потреби в працівниках, необхідних для нормального ходу процесу виробництва й виконання виробничої програми. Показник економії праці наочно показує, наскільки використані інноваційні технології для збільшення продуктивності праці. Відносну економію праці Ξ_T (чоловік) планують за формулою:

$$\Xi_T = \frac{Ч_B J_B}{100} - Ч_\phi,$$

де J_B – темпи зростання випуску продукції, %.

Розрахований темп зростання випуску продукції на заводі ЗЗВА: стосовно 2015 р. він склав за 2016 р. 102,7%, 2017 р.- 108,6%, стосовно 2016 р. за 2017 р. темп зріс до 105,7%¹. На підприємстві спостерігається стабільне зростання темпів випуску продукції, що свідчить про його розвиток та збільшення сегменту ринку підприємства. Тоді показник відносної економії праці Ξ_T на підприємстві становитиме: порівняно з 2015 р. у 2016 р. 6 чол., у 2017 р. – 34 чол., порівняно з 2016 р. у 2017 р. 27 чол.

Розглянута ефективність інноваційної діяльності підприємств на прикладі проектів впровадження нової технології на заводі «Запорізький ЗВА». З метою стимулювання збуту і продажів новітньої продукції відділом маркетингу був проведений аналіз збутового стану компанії. За результатами аналізу, реклама продукції стимулює продажі 3%.

Для збільшення продажів керівництво заводу вирішило ввести додаткову рекламу продукції у печатних ЗМІ (на відміну від телевізійної реклами). Загальна сума витрат на збут збільшиться на 3%. Розрахунок показав, що впровадження реклами дає можливість збільшити прибуток підприємства порівняно з попереднім роком на 373,6 тис. грн.

На підставі вивчення технологічного процесу режиму роботи підприємства, ступеня завантаження устаткування було зроблено висновок про можливість і доцільність збільшення випуску продукції заводу (попит на продукцію збільшився на 7%). За результатами розрахунку доходів від реалізації збільшеного обсягу продукції та витрат на її виробництво зроблено висновок, що підприємство може збільшити прибуток на 753,2 тис. грн.

Позитивний імідж продукції ПАТ «Запорізький ЗВА», її висока якість та наявність новітньої виробничої і випробувальної бази, дають можливість заводу детальніше розглянути проект по диверсифікації та розширенню асортименту продукції шляхом введення в виробництво нової технологічної лінії.

Таблиця 1

Розрахунок чистого прибутку Запорізького ЗВА

Показники, тис. грн.	Роки				
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й
Обсяг реалізації товарної продукції	10250,0	10762,5	10870,1	11304,9	11870,2
Собівартість товарної продукції	3030,3	3121,2	3214,8	3311,2	3410,6
Оподатковуваний прибуток	7015,8	7437,3	7451,3	7789,7	8255,6
Податок на прибуток	2104,7	2231,2	2235,4	2336,9	2476,7
Чистий прибуток	4911,0	5206,1	5215,9	5452,8	5778,9
Чисті грошові надходження	5115,0	5410,1	5419,9	5656,8	5982,9

На підставі розширення галузі легкої промисловості, де застосовується холодильне обладнання, підприємство планує збільшувати обсяги виробництва на 5% щорічно.

Як свідчать розрахунки (табл. 1), проект впровадження заходу по диверсифікації виробництва варто прийняти, так як ЧДД при $E=15\%$ та $E=20\%$ більше «0», індекс рентабельності вище за «1».

У той же час, при $E=15\%$, сума ЧДД (14251,2 тис. грн.) на 2022,7 тис. грн. більше суми ЧДД при $E=20\%$ (12228,5 тис. грн.); рівень ІД у першому випадку на 0,5 % вище ніж у другому варіанті, тому слід прийняти проект, в якому коефіцієнт дисконтування 15%.

Література

1. Федулова Л.І. Перспективи інноваційного розвитку промисловості України // Економіка і прогнозування. – 2006. – №2. – С. 58-76.

Підмурняк О. О., аспірант
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

При виборі підходів для реструктуризації підприємства необхідно враховувати специфіку кожної галузі, в нашому випадку це автомобільна галузь. Основні цілі реструктуризації підприємств досягаються шляхом розробки і випуску нових товарів і послуг, що користуються попитом. Не менш важливою складовою є створення на базі неплатоспроможного підприємства самостійних рентабельних бізнес-одиниць.

Термін «реструктуризація» (лат. «re» – префікс, який означає зворотну або повторну дію, і «structura» – внутрішня будова чого-небудь, певний